

Avlsplan

Norsk Galloway

Versjon 1

Vedtatt 27.05.2018

Godkjent i TYRs styre sak 67,21.06.2018

FRA AVL TIL BIFF

Foto: Ronny Matnisdal

Innledning

Avlsplanen gjelder for det organiserte avlsarbeidet på Galloway i Norge. Avlsarbeidet gjennomføres i regi av TYR, som har ansvaret for det nasjonale avlsarbeidet på kjøttfe i Norge.

Virkeområder

Det er tre hovedområder i det organiserte avlsarbeidet:

- 1) Anbefalte avlsdyr/ aktuelle kandidater til fenotypetest
- 2) Utvalg av genmateriale for organisert import til Norge.
- 3) Avl på buskapsnivå.

Mål

Formålet med avlsarbeidet er å styre avlen i den retning som gjør at Galloway gir sitt bidrag til at storfekjøttprodusentene i Norge får størst mulig økonomisk utbytte innenfor vanlig aksepterte etiske normer. Norsk Galloway skal være effektive kjøttprodusenter som utnytter beiter og høsta grovfôr på en best mulig måte. Rasen skal kjennetegnes for godt lynne, gode moregenskaper, lette kalvinger og god kjøttkvalitet med mye marmorering.

Foto: Grete Ringdal

Hovedprinsipper

Avlsarbeidet på Galloway i Norge baseres på følgende hovedprinsipper

Stambokføring

Det er de stambokførte dyrene som danner grunnlaget for avlsarbeidet. For Galloway praktiseres lukket stambok, dvs. at alle dyrets aner skal kunne føres tilbake til den opprinnelige stamboken og at begge dyrets foreldre skal være stambokførte for at et dyr kan stambokføres.

Rasestander

Det skal ikke stambokføres dyr som ikke er i henhold til rasestandarden

Farge

Belted Galloway skal være svart, rød eller dun(gråbrun) med hvitt belte.

Hvit Galloway skal være hvit med svart, rød eller dun markeringer på øre og nese.

Galloway skal være svart, rød eller dun(gråbrun)

Bærekraftig avl

Det skal drives et etisk riktig avlsarbeid, noe som innebærer å unngå innavl og ikke avle på egenskaper som går ut over dyreetikken. Det skal ikke stambokføres dyr som ikke oppfyller disse kravene.

Anbefalte avlsdyr / aktuelle kandidater til fenotypetest

Det skal jobbes for å få den norske populasjonen av stambokført Galloway stor nok til at det kan tas inn okser til fenotypetest og lages norsk semin.

De oksene som anbefales brukt i avl (gårdsokser og seminokser) må være av høy kvalitet på fødselsvekt, korrigert 200 dagers vekt, avstamning, eksteriør og lynne.

Krav til Far

Far til avlsdyr bør ha sikre tall for fødselsforløp og moregenskaper, enten gjennom høy sikkerhet på norske avlsverdier eller gjennom dokumentasjon fra oksens opprinnelsesland.

Krav til mor

Mor til avlsdyr bør ha gode avlsverdier, ikke være negativt avvikende på lynne eller eksteriør og ha normal helse

Krav til Kalv/Avlsdyr

Kalven bør ha interessant avstamning, ikke være negativt avvikende på lynne eller eksteriør. Avlsdyr bør tilfredsstillende følgende krav:

Egenskap	Krav
Vekt ved fødsel	Maks 32kg
Avveningsvekt (200d).	Minimum 200 kg**
365-dagersvekt	285 kg**
Helhetskarakter lineær kåring	Minimum 6
Avlsverdi for fødselsforløp	Minst 95*
Avlsverdi for forventede fødselsvekt hos avkom	Maksimum 106*

*Rasen har ikke avlsverdier per i dag, men det er ønskelig å få det når populasjonen er stor nok. Det aksepteres dokumentasjon på foreldrenes avlsverdier i hjemlandet dersom dette viser at kalven forventes å tilfredsstillende minstekravet hvis sikkerheten på den norske avlsverdien er for lav.

**Aksepterer lavere vekt på dyr som bare har gått på utmarksbeiter

Import av genmateriale

Kriterier ved import av genmateriale:

- Bør harmonere med norske produksjonsforutsetninger og avlsmål.
- Bør ha høy sikkerhet på egenskapene.
- Bør være lite beslektet med den norske populasjonen.
- Skal ha gitt lite kalvingsvansker som far til kalven.
- Skal oppfylle norske krav til stambokførbarhet.
- Skal være i henhold til rasestandarden.

Det skal være tungtveiende og godt begrunnede årsaker til at disse punktene kan fravikes. Det er særlig hensyn til å få inn lite beslektet avlsmateriale som kan være årsaken til at enkelte av kravene over kan fravikes. De samme kriterier bør ligge til grunn ved privatimport.

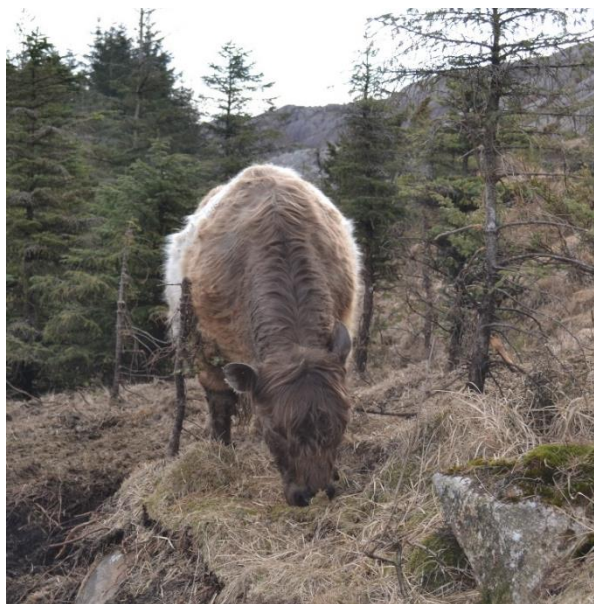

Foto: Ronny Matnisdal

Avl på Budskap

For en avlsmessig framgang for den norske populasjonen oppfordres den enkelte produsent å følge de samme prinsipper ved avl på buskapsnivå som avlsarbeidet i det organiserte avlsarbeidet. Dette innebærer blant annet at det ikke skal avles videre på, eller omsettes dyr som:

- har negativt avvikende lynne.
- har negativt avvikende eksteriør, særlig de som av åpenbart arvelige årsaker har bein-/klauvlidelser (spesielt fransk beinstilling, skruklauger eller bratte ytterklauger).
- har dårlig fruktbarhet.
- gir avkom med mye fødselsvansker eller dårlig kalvingsevne.
- er disponert for skjedeprolaps eller børframfall.
- har for høy fødselsvekt (over 35kg).

Optimum lineær kåring, Galloway

Gruppe	Egenskap	Optimum	Vekting	Vekting
Kropp	Overlinje	5	15	24
	Størrelse	7	15	
	Krysslengde	8	15	
	Krysshelning	5	15	
	Kryssbredde	8	20	
	Knokkelbygning	4	15	
	Ant.avvikskoder	0	5	
Muskel	Bredde av bog	6	12,5	38
	Brystdybde	7	12,5	
	Kam	8	12,5	
	Lend	8	12,5	
	Lårbredde	8	12,5	
	Innerlår	8	12,5	
	Lårfylde	8	12,5	
Bein	Hasevinkel	5	15	28
	Kodevinkel	5	15	
	Hasestilling	8	13	
	Forstilling	8	13	
	Klauvsymmetri	5	13	
	Klauvvegg	6	13	
	Klauvform	5	13	
	Ant avvikskoder	0	5	
Helhet	Helhet	9	100	10

Foto: Brit Oddrun Stuve

Rasestander for Galloway

Belted Galloway

Farge på Belted Galloway skal være svart, rød eller dun(gråbrun) med hvitt belte, for å opprettholde rase standarden

Belte skal være heltrukket rundt dyret, belte skal ikke gå lenger frem en til skuldrene og ikke lenger bak en til bakben (belte trenger ikke dekke hele dette området).

Det skal ikke være noen flekker i belte

Det skal ikke være noen hvite hår andre plasser på kroppen en i belte.

Hvit Galloway

Skal være hvit med svart, rød eller dun markeringer på øre og nese. Det tillates flekker med samme farge som ører andre steder på kroppen.

Galloway

Ensarget Galloway skal være svart rød eller dun(gråbrun), det skal ikke være noen flekker av andre farger.

Felles for alle farger

Størrelse

Ku 450-600kg

Okser 800-1000kg

Gallowayen skal ha bredt hode, ikke for lang avstand fra øyne til nese, med bred nese og nesebor, skal ikke ha underbitt og skal ha fremoverlente ører.

Gallowayen er en kortbeint rase.

Testiklene skal henge jevnt

Foto: Ronny Matnisdal

Foto: Grete Ringdal

Foto: Ronny Matnisdal